

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

САДОВО-ПАРКОВИЙ
ЛАНДШАФТ І ДЕКОРАТИВНЕ
ФІТОРИЗНОМАНІТТЯ
ОЧИМА ДОСЛІДНИКІВ

КИЇВ - БІЛА ЦЕРКВА

12 листопада 2020 р.

УДК 635.922

**ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ ТА СОРТІВ РОДУ *FRITILLARIA* L.
В РІЗНИХ ТИНАХ КВІТНИКІВ**

М. Б. Штерн, студентка магістратури*
studushtern2016@gmail.com

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна*

Рослина рябчик (*Fritillaria* L.) – багаторічний представник сімейства лілійних (*Liliaceae*). Квітки у рябчиків вінчають міцні стебла у формі різноманітних дзвіночків, часто розташованим під верхівковим вузьким листям або формують разом з ними дивовижні «корони». Та й листя у рябчиків надзвичайно красиві. Гострі, лінійні, у більшості видів вони оригінально закручені по спіралі на кінцях.

Рослини широко використовують в регулярних та ландшафтних квітниках. Найбільш поширені *Fritillaria meleagris* L. та *Fritillaria imperialis* L., це єдині види цього роду, які мають сорти. Для використання в рабатках, партерах використовують низькі та середньорослі рябчики. *F. meleagris* L. та його сорти 'Charon', 'Jupiter', 'Mars', 'Orion', 'Poseidon', 'Saturnus' – низькі. До середньорослих видів та сортів належать *F. ruthenica* Wikstr., *F. meleagroides* Patr. ex Schult., *F. meleagris* 'Aphrodite', *F. meleagris* 'Artemis', *F. meleagris* 'Pink Eveline', *F. imperialis* 'Aurora'. В клумбах можна також використати високі рябчики: *F. imperialis* L., *F. imperialis* 'Maxima Lutea', *F. imperialis* 'Vivaldi', *F. imperialis* 'Beethoven', *F. raddeana* Regel. та *F. camschatcensis* (L.) Ker Gawl.

У поєднанні з тюльпанами, пізніми нарцисами, анемонами та іншими цибулинними і низькорослими весняними квітами (примулами, маргаритками,

* Науковий керівник – к. с.-г. н., доцент Дзиба А.А.

пролісками) представники роду *Fritillaria* L. гарно виглядають в квіткових групах та масивах. Для створення подібного квітника також найбільш придатні низькі та середньорослі рябчики. Наприклад: *F. meleagris* L., *F. meleagris* 'Artemis', *F. meleagroides* Patrín ex Schult., *F. dagana* Turcz., *F. michailovskyi* Fomin. тощо.

Деякі види *Fritillaria* L. природньо зростають в горах і тому їх доцільно використати в різноманітних кам'янистих садах: альпійських і кам'янистих гірках, рокаріях, «гірських долинах» та «альпійських галаявинах», на терасованих схилах, тощо. До таких видів належать *F. montana* Hoppe., *F. meleagroides* Patrín ex Schult., *F. lusitanica* Wikstr., *F. delavayi* Franch., *F. aurea* Schott., *F. pallidiflora* Schrenk *F. imperialis* L.

Ці квіти також можна використати в міксбордерах. Так, як вони квітують недовго, а листя починає в'янути майже одразу після квітання, то здебільшого рябчики можна побачити в англійському, ажурному, сезонному міксбордерах та міксбордерах «Гірський луг» і «Рокарій». В цих квітниках використовують вже адаптовані види та сорти. Наприклад, *F. meleagris* L. *F. meleagris* 'Charon', *F. Meleagris* 'Alba', *F. imperialis* L., *F. imperialis* 'Sulferino', *F. imperialis* 'William Rex', *F. imperialis* 'Prolifera', *F. imperialis* 'Aurora', *F. meleagroides* Patrín ex Schult.

Цікаво, що в природі деякі види, а саме: *F. eduardii* Regel., *F. imperialis* L. містять багато алкалоїдів в листі та стеблі. Ця властивість призвела до того, що вони стали отруйними і неприємним запахом можуть відлякувати шкідників (кротів, мишей, пацюків, медведок). Завдяки цьому рябчики цих видів можна використати в якості бордюру навколо городу та в сільських і городніх міксбордерах.

Найбільшого поширення набуло використання рослин роду *Fritillaria* L. в якості модульних квітників та контейнерної культури. Найчастіше так використовують *F. meleagris* L. та його сорти, *F. meleagroides* Patrín ex Schult., *F. michailovskyi* Fomin., сорти *F. imperialis* L., та інші.

В цілому ця рослина може підходити для багатьох квітників. Оскільки термін її цвітіння не дуже довгий, то використання рослини є сезонним. Рябчик можна поєднати з багатьма весняними квітами. Рослину можна вирощувати як в рівнинних, так і в гірських ландшафтах. Деякі види роду *Fritillaria* L. можуть бути використані в якості репелентів. Найбільш поширене використання рябчиків в модульних квітниках та в горщиках.